

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK

Jméno a příjmení studenta: *Šárka Horneková*

Název bakalářské práce: *Představení body modification performance z perspektivy jejich aktérů. Případová studie.*

Počet stran (včetně příloh): 130

Vedoucí bakalářské práce: *Mgr. Michal Josephy*

Studijní obor: *SHV / FHS UK*

Oponent bakalářské práce:

Šárka Horneková se ve své bakalářské práci zaměřila na tělo, jeho jedinečné a mezní prožívání v rámci tzv. "body play performance" studia Hell.cz. Ve snaze o antropologické porozumění "těm druhým" se vypravila mezi lid "krvavého a sebepoškozujícího se kmene", aby se prostřednictvím jeho "vyprávění" dobrala toho, jaký význam propůjčují jeho členové svému jednání a jak "tělesně" vnímají a prožívají svou účast na představeních.

V úvodu práce popisuje autorka oblast svého výzkumného zájmu, představuje její členění a formální strukturu a v rámci teoretického přehledu definuje základní pojmoslovný aparát, který dává do kontextu s relevantním antropologickým diskursem. Vzhledem k svému badatelskému záměru formuluje základní výzkumnou otázku a také tři okruhy tématických podotázek, které modelově překrývá se třemi Goffmanovými regiony členění prostoru, na nichž se odehrávají představení.

V metodologické části autorka představuje výchozí fenomenologické paradigma a zohledňuje důvody, proč právě tento kvalitativní přístup tvoří rámec výzkumné metody její případové studie. Z tohoto titulu volí ke sběru dat na vzorku aktérů studia Hell.cz polostrukturované rozhovory a následně pak jejich fenomenologickou analýzu; neopomene přitom zohlednit etické a evaluační aspekty svého výzkumu.

Tělo práce je uvozeno popisem základní dramaturgie a syžetů představení studia Hell.cz, které - spolu s příloženými fotografiemi - slouží jako "vedení do obrazu" a jako postižení základní narativity a sémantiky představení. Gró výzkumu tvoří polostrukturované rozhovory vedené s aktéry, jenž jsou zde - ve shodě s metodou práce - resumovány podle vytýčených oblastí: zákulisí, scéna, publikum.

Na základě jejich analýzy dospívá autorka k závěru, že v rámci preliminárního výzkumu přistupovala ke svému tématu s předporozuměním, které řadilo aktivity studia Hell.cz k jakémusi postmodernímu hledání cest "sama k sobě" a také k sexuologickým a psychiatrickým deviacím od příslušných norem. Realizace výzkumu však ukázala tuto "kauzu" v mnohem větší komplexitě: počínaje významy, které aktéři spojují s tělem, bolestí, sexualitou (...) a konče životním stylem, jehož jsou popsány "tělesné rity" integrální součástí. Samotné představení Hell.cz tak autorka neshledává jako prostou show - podívanou, ale spíše jako svérázné "dramatické umění", při kterém se přihlížející publikum jako "jedno tělo" propojí v sociálním sdílení bolesti či "estetiky odporu" a dojde svého druhu ke "katarzi". Komplexnější prozkoumání tohoto aspektu by však podle autorky mělo být součástí dalšího výzkumu, který by se posunul od aktérů směrem k publiku.

Na bakalářské práci Šárky Hornekové oceňuji zejména to, jak se dokázala zhostit kontroverzního a nesnadného tématu a dokázala mu vetknout parametry bakalářské práce. Domnívám se, že i když byla její případová studie zaměřena "pouze" na perspektivu aktérů reflektujících body modification performanci, dokázala téma uceleně a koncizně zpracovat a svým explorativním výzkumem vynesla zajímavé poznatky o těle a jeho vnímání mimo běžné kulturní a fyziologické normy. Zobecnění tohoto dílčího případu by bylo jistě předčasné a zavádějící. Domnívám se však, že podobné výzkumy mohou otevřít nová okna poznání v místech, kde kupříkladu Kurt Lewin hovoří o tom, že "studium patologických či extrémních tělesných fenoménů nám může vypovědět mnoho zajímavého o naší tělesné normě /zdraví", stejně jako vnést svěží vítr do mechanistických psychoanalytických výkladů a také do diskusí stran variací vs. deviací lidského chování.

Práci doporučuji ji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.

Michal Josephy